

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වින මූල්‍ය ක්‍රමයේ වැඩෙන අවදානම පිළිබඳව අනතුරු අඟවයි

IMF warns of growing risks to China's financial system

ජෝන් වැන් විසිති
2013 ජූලි 25

පසු ගිය සතියේ ප්‍රසිද්ධ කෙරුණු ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විනය පිලිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව, ලෝකයේ දෙවැනි විශාලතම ආර්ථිකය බරපතල මූල්‍ය අවදානමට මුහුණ දෙන බවට අනතුරු අඟවයි.

විනයේ සමස්ත නය නිකුතුව 2008 සිට එරට දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් (දදේනි) සියයට 129 සිට සියයට 195 දක්වා නැගී තිබීම පිලිබඳව පුළුල්ව පලවුණු භීතිය කෙරෙහි ජාමුඅ අවධානය යොමු කළේය. එම වර්ෂයේ වෝල් විදියේ කඩා වැටීමෙන් ඇතිවුණු ආරම්භක කම්පනයන් කෙරෙහි බිඳීගියෙන් පලවූ මංමුලා සහගත ප්‍රතිචාරයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එම තත්වය නිර්මාණය විය. වින කම්කරුවන් මිලියන 23කගේ රැකියා අහිමි වූවාට පසු, සමාජ විරෝධතා පිපිරී යාමේ තර්ජනය මතුවීම හමුවේ බිඳීගිය, යුවාන් ට්‍රිලියන 4ක් හෙවත් අද එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 650ක් තරම් දැවැන්ත උත්තේජක පැකේජයක් මුදා හළේය.

ඉක්මනින්ම එම උත්තේජක පැකේජය, රජයට අයත් බැංකු පද්ධතියෙන් අසීමිත ලෙස නය මුදාහැරීමක් බවට පත් විය. කෙසේ නමුත් නය මුදල් වලින් වැඩි කොටස නිෂ්පාදනය කරා යොමු නොවුනේ, විනයේ ප්‍රධාන අපනයන වෙළඳපොළවල් වන එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපය පසුබැමක ගිලී තිබුණු බැවිනි. ඒ වෙනුවට නය ගලා ගියේ, සමපේක්ෂන දේපල (ඉඩම්) සංවර්ධන වෙළඳපොළටයි. 2010දී බිඳීගියේ ඇස්තමේන්තු ගත සැබෑ දේපල වටිනාකම ඇමරිකාවේ දදේනි ඉක්ම වී ය. එය සිහිගැන්වූයේ දශක දෙකක පල්වීම පසුපස පැමිණි 1990 මුල් භාගයේ ජපානයේ කඩාවැටීමට මග පෑදූ දේපල බුබුලු වැනි දෙයකි.

එම සන්දර්භය තුළ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල මෙසේ අනතුරු ඇඟවීය. "මෙතැන් සිට ඇති විය හැකි කම්පනයන් ජය ගැනීම පිනිස බලධාරීන් සතුව තවමත් අවශ්‍ය තරම් මෙවලම් හා මූල්‍ය අවකාශ තිබේ. කෙසේ නමුත්, ක්‍රියාදාමය වෙනස් කිරීමට හා ප්‍රතිසංස්කරණ වේගවත් කිරීමට අසමත් වීම, හානිකර ප්‍රතිචාර වටයක් අවුලුවා ලිය හැකි අනතුරක හෝ කම්පනයක අවදානම වැඩි කරනවා ඇත."

අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ශක්තිමත් වන සර්පිලයක් තුළට මූල්‍ය ක්‍රමය හා නිෂ්පාදන ආර්ථිකය යන දෙඅංශයම ඇද ගැනීමේ හැකියාව කෙරෙහි "හානිකර ප්‍රතිචාර වටය" අවධානය යොමුකරයි.

ජාමුඅ විශේෂයෙන් ම පෙන්වා දුන්නේ, ඉහල ඵලදායීතාවන් පොරොන්දු වන නමුත් ඒවායේ ආදායම් මාර්ග හෙලි නොකරන, හතු පිපෙන්නාක් මෙන් මැන වර්ෂවල පැන නැගී ඩොලර් ට්‍රිලියන දෙකක සැකසහිත "ධන නිෂ්පාදනයන්" පිලිබඳවය. සැබවින් ම මෙම නිෂ්පාදනයන්ගෙන් බොහොමයක් දේපල වෙළඳපොළේ සමපේක්ෂන යෝජනා ක්‍රමය. දැන් ඒවා බැංකුවල වෙස්වලාගත් දෙවැනි ශේෂපත්‍රය වන අතර ඒවා "කල්යාමේ දී මූල්‍ය ක්‍රමයට ක්‍රමානුකූල තර්ජනයක් බවට පත් විය හැක." විශ්වාසයේ හදිසි බිඳ වැටීමකින්, "නිර්කර්ෂනයක් මුදා හල" හැකි අතර "බරපතල නය මිරිකීමකට" දොර විවර කල හැකි බවට ජාමුඅ අනතුරු අඟවයි.

පලාත් පාලන මූල්‍ය වාහකයන්ගේ හා අනෙකුත් නයවල වගකීම් සැලකිල්ලට ගත් විට රජයේ සැබෑ නය පසු ගිය වසරේ දී දදේනියෙන් සියයට 45කට ලඟා විය. නය බර්ත යුරෝපීය රටවල් හා සසඳන විට එම මට්ටම් සාපේක්ෂව තවමත් පහත් වුවත්, විනයේ මන්දගාමී ආර්ථික වර්ධනයේ අර්ථය වනුයේ වසර කීපයකට පෙර තිබුණාට වඩා ආන්ඩුවේ බදු ආදායම පහත වැටෙන බව යි. විනයේ මෙම වසරේ ආර්ථික වර්ධනය යන්තම් සියයට 7.75 වන අතර වර්ෂ 2014 දී සියයට 7.7ක් වනු ඇති බවට ජාමුඅ පුරෝකඤනය කරයි. එය විරැකියාව පාලනයේ තබා ගැනීමට අවශ්‍ය යැයි වින තත්ත්වය විසින් සලකනු ලැබ ඇති සාම්ප්‍රදායික මිනුම වන සියයට 8ට වඩා පහල ය.

අපනයන හා ආයෝජන මත විනයේ ව්‍යුහාත්මක යැපීම හේතු කොට ගත් ප්‍රධාන අර්බුදයක් සැබෑ අනතුර වන බව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සඳහන් කර යි. "ප්‍රති තුලනය සමග ප්‍රගතිය සීමිත වී ඇති අතර එය ඉතා හදිසි භාවයක් පෙන්වයි. වඩාත් පරිභෝජනය-පාදක කරගත් ආර්ථිකයක් දෙසට තීරනාත්මක වෙනසක් තවමත් සිදුවිය යුතුව තිබේ."

තව මක් ආයෝජනය දදේනි සියයට 48ක් සඳහා (ලෝකයේ ඉහල ම ප්‍රතිශතය) වග කියන අතර පරිභෝජනය යන්තම් සියයට 35ක් (ලෝකයේ පහලම මට්ටම) වන තතු හමුවේ, විනය පවතින්නේ අන්තර්ජාතික සංගත සැපයුම් දාමයන් හරහා බටහිර රටවලට අපනයනය කිරීම මත යැපෙන යෝධ ලාභ ශ්‍රම වේදිකාවක් ලෙස ය. අනෙක් අතට, මීට පෙර ප්‍රසාරනයේ ගාමක බලවේගය, එනම් ග්‍රාමීය කම්කරුවන් නාගරික ප්‍රදේශවල නැවත ස්ථානගත කිරීම, අවසානයකට පැමිණෙමින් තිබේ. මේ දශකය අවසානය වන විට දැනට මිලියන 160ක් වන "සංචිත

ශ්‍රම බලකාය” ක්ෂයවී යනු ඇත.

ජාමුඛ හා චීන නිලධාරීන් නිතර ම කතා කරන්නේ “පරිභෝජනය පාදක” ආකෘතියක් දෙසට චීන ආර්ථිකය “ප්‍රතිකූලනය” කිරීමේ අවශ්‍යතාව ගැන යි. චීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ (සීසීපී) නිලධරය පසු ගිය නොවැම්බරයේ පැවැත්වූ එහි මැත ම සම්මේලනයේ දී පොරොන්දු වූයේ, වෙලදපොල ගැති ප්‍රතිසංස්කරනවල නව වටයකින් 2010 සිට 2020 වන විට ඒක පුද්ගල ආදායම දෙගුණයක් බවට පත්කිරීමටයි.

ධනවාදය යටතේ චීනය තුළ පරිභෝජනය පාදක කරගත් සමෘද්ධිය කරා යන ආර්ථිකයක් නිර්මාණය කිරීමේ අදහස දවල් සිහිනයකි. චීන කම්කරුවන් දරිද්‍රතා මට්ටමේ වැටුප් ලබන අතර ඒවා ද පවතින්නේ වියට්නාමය හා ඉන්දියාව වැනි ලාභ ශ්‍රම වෙලදපොලවල තරගයේ පීඩනය යටතේ ය.

චීනය තුළ පරිභෝජනය වැඩිවී තිබේ නම් ඒ, පසු ගිය වසරවල දී විශාලත ම සුඛෝපභෝගී භාණ්ඩ වෙලදපොලවලින් එකක් දක්වා රට මෙහෙයවූ ඉහල මධ්‍යම පන්තියේ කුඩා තට්ටුවක්, දූෂිත නිලධාරීන් හා ව්‍යාපාරිකයන්ට ජින්සිදු වන්නටය. නාගරික කම්කරුවන්ගේ හා ග්‍රාමීය දුප්පතුන්ගේ අතිවිශාල බහුතරය දරිද්‍රතාවේ එරි සිටිද්දී උපයා ගැනුණු ඔවුන්ගේ වැඩි වන ධනය, චීනයේ කාර්මික නිමවූම උකහා ගත හැකි තරමේ දේශීය පාරිභෝගික වෙලදපොලක් ඇති කිරීමට ප්‍රමාණවත් වී නො මැත.

ජාමුඛ හා සීසීපීයේ සැබෑ න්‍යාය පත්‍රය චීන මහජනතාවගේ ජීවන තත්වයන් ඉහල දැමීම නොව, නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව වැඩි කිරීම හා රාජ්‍ය පාලිත අංශවල ඉතිරිව ඇති කොටස් පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනය සඳහා විවෘත කිරීම ය. දැවන්ත රැකියා කප්පාදු, වැඩ වේගවත් කිරීම් හා මේ වන විටත් අගාධයේ පවතින වැටුප් කැපීමට පමනක් මෙය තුඩු දිය හැකිය.

පසු ගිය නොවැම්බරයේ බලයට පැමිණි තැන් පටන්, ජනාධිපති ෂී ජින්පින්ග් හා අගමැති ලී කෙකියැන්ග් යටතේ සීසීපී නායකත්වය, පසු ගිය වසරේ “2030 චීනය” නමින් ලෝක බැංකුව සමග ඒකාබද්ධ වාර්තාවක මුලින් සාරාංශ කෙරුණු මෙම න්‍යායපත්‍රය, ක්‍රියාත්මක කිරීම කරා වේගයෙන් ගමන් කර ඇත. කෙසේ නමුත් ගෝලීය මූල්‍ය කේන්ද්‍රයන්ට චීනය මුලුමනින් ම ඒකාබද්ධ කිරීමේ පියවර ගැනෙන්නේ, කලින් කිව නො හැකි වේගවත් කම්පන ඇති කල හැකි, අතිශයින් ම අවදානම් සහගත ජාත්‍යන්තර වාතාවරනයක් තුලය.

පසු ගිය ජූනියේ දී, “ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල් කිරීමේ” ප්‍රතිපත්තිය අවසන් කරමින් සිටින බව එක්සත් ජනපද මහබැංකුවේ පාලක මන්ඩලය විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය පසුපසින් ප්‍රාග්ධනය ආසියාවෙන් පිටතට ගලායාම මධ්‍යයේ, එකී ප්‍රවෘත්තිය චීනය තුළ නය මිරිකීමකට තුඩු දෙමින්, අන්තර්-බැංකු නය අනුපාත වාර්තා ගත ඉහල මට්ටම්වලට තල්ලු කලේය. නය දීමේ උන්මාදය අඩුකිරීම සඳහා ආරම්භයේ දී, සිය මැදිහත්වීම අවම කිරීමට උත්සාහ

කල චීන මහ බැංකුවට සිදුවූයේ අර්බුදය අවම කිරීම පිනිස ඩොලර් බිලියන ගනන් යලිත් මූල්‍ය වෙලද පොලට නි කු ත් කිරීම ට ය.

22෫෦ වාර්තා කල ජාමුඛ ගනනය කිරීම් වලට අනුව, ප්‍රාග්ධන පාලනය කඩිනමින් වෙනස් කලහොත්, දෛනියෙන් සියයට 15ක ප්‍රමාණයක් හෙවත් ඩොලර් ට්‍රිලියන 1.35ක ශුද්ධ ප්‍රාග්ධනයක් චීනයෙන් පිටතට ගලායාමට තුඩුදෙනු ඇත. මෙය, 1997-98 ආසියානු මූල්‍ය අර්බුදයට සමාන ප්‍රධාන උනුවී යාමකට තුඩුදෙනු ඇත. චීන කම්කරුවන්ගේ අසහනයට හෝ චීනය හා එක්සත් ජනපදය නැත්නම් එහි මිතුරන් සමග මිලිටරි ගැටුමකට හෝ කුලප්පු සහගත ප්‍රතිවාරයක් ලෙස ප්‍රාග්ධනය පිටතට ගලා යාම වේගයෙන් සිදුවිය හැක.

මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරන සඳහා වන තවත් පියවරක දී පසුගිය 19෫෦ චීන මහ බැංකුව ප්‍රකාශ කලේ, තමන් චීන වාණිජ පොලී අනුපාත සීමා ඉවත් කිරීමට ඉඩ ඇති බව යි. මෙම පියවර සැලැසුම් කරන ලද්දේ, කුඩා හා මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ පෞද්ගලික ව්‍යවසායන්ට ලාභ නය ලබා ගැනීම වඩා පහසු කරමින්, වෙලදපොල තරගකාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීමට බව කියා ඇත. කෙසේ වෙතත්, පුලුල් වශයෙන් බලාපොරොත්තු වූ පරිදි තැන්පතු පොලී අනුපාතික මත පනවා තිබූ සීමාව, මූල්‍ය අස්ථාවරත්වයක් නිර්මාණය කරනු ඇතැයි යන බිය නිසා මහ බැංකුව විසින් ඉවත් කලේ නැත. දීර්ග කාලයක් තිස්සේ තැන්පතු පොලී අනුපාත ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සලකනු ලැබ ඇත්තේ, චීනයේ යුදාන් මුදලේ ජාත්‍යන්තර හුවමාරුව පහසු කිරීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය දෙයක් ලෙස ය.

ජාත්‍යන්තර නය ශ්‍රේණි ගත කිරීමේ ඒජන්සියක් වන මුඩ්ස් සමාගමට කොටස් අයිති, ජැන්හයිහි වයිනාස්කෝප් පින්තූන්ෂල් නම් පර්යේෂන සමාගම සඳුදා නිකුත් කල අධ්‍යයනයකින්, නය සැපයුම් අනුපාතයේ සීමා අවසන් කිරීම, ශුද්ධ පොලී අනුපාත ආදායම පහත වැටීම කරා යොමු වෙමින්, චීන බැංකු වලට ඉදිරි දෙවසර තුළ ඒවායේ වර්තමාන ප්‍රාග්ධන පදනම පවත්වා ගෙන යාමට ඩොලර් බිලියන 100ක් දක්වා මුදල් ප්‍රමාණයක් අමතරව සොයා ගැනීමට බල කරනු ඇති බවට අනතුරු ඇඟවීය. කෙසේ නමුත්, වෝල් ස්ට්‍රීට් ජර්නලයට අනුව, “චීන බැංකු ඉදිරියේදී තව තවත් පීඩාවට පත්වනු ඇතැයි යන ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසයේ සලකුණ හමුවේ, බොහෝ ආරක්ෂක අරමුදල් හා අනෙකුත් විකල්ප අරමුදල් හොං කොං හි ලැයිස්තු ගත චීන බැංකුවලට එරෙහිව විශාල ඔට්ටු ඇල්ලීමට ඉදිරිපත්ව සිටී.”

වාර්තා වන පරිදි ආයෝජකයන් උත්සුක වන්නේ, චීනයේ දුර්වල වන ආර්ථික වෘද්ධිය, දැවන්ත කර්මාන්ත අධිධාරීතාව හා බැංකු, දේපල ආයෝජකයින් වැනි අවදානම් නය ගැනුම් කරුවන්ට පොදුවේ නිරාවරනය වීම පිලිබඳ ව ය.